

KYLILTÄ

Juttuvinkit ihmisistä ja ilmiöistä sähköpostiin toimitus@shl.fi tai puhelimitse (03) 539 9800. Päivitä puheenaiheet myös verkossa www.shl.fi ja Sydän-Hämeen Lehden facebook-sivuilla.

Kyörin pirtti: Anja Tyrväinen osti viime syksynä Kyörin Pirtin Pälkäneen seurakunnalta

Omistaja vaihtui – pirtin hen

VUOLIJOKI

Kyörin tila Vuolijoella on muuttunut paljon alkuperäisestä muodostaan. Nykyisin jäljellä on kolme aittaa, liiterinä toimiva tallirakennus ja itse pääatalo. Sauna, riihi, pakari ja navetta kaikki on purettu huonokuntoisina.

Kyörin pirtti rakennettiin 1870-luvulla. Viimeisin pirtin asukas oli **Aino Kyöri**, joka kuoli vuonna 1982. Talossa asui aiemmin sekalainen joukko: naimaton Aino Kyöri enonsa, serkkunsa, kasvattipoikansa ja isoäitinsä kanssa. Vuosien myötä elämä kuljetti väkeä ja lopulta jäljelle jäi vain Aino.

Alkujaan Kyörin tila on ollut nimeltään Vähä-Kyöri, mutta kylälaisten puheeseen on vakiintunut nimi Kyörin pirtti. Läheisestä Iso-Kyörin talosta tiputettiin etuliite pois vuonna 1921, kun talosta tuli kansakoulu.

Kyörin Ainon aikana tilalla oli kuusi lehmää sekä sikoja, lampaita ja vasikoita. Aino Kyöri piti huolta karjasta sinnikkäästi vielä 86-vuotiaana. Lisäksi hän toimi pyhäkouluopettajana

ja 50 vuotta Hämeen Sanomien asiamiehenä. Kun Aino Kyöri kuoli, testamentattiin hänen pirttinsä Pälkäneen seurakunnalle, jolla tila olikin omistuksessa 30 vuotta. Viime vuonna pirtti tuli myyntiin ja **Anja Tyrväinen** tarttui tilaisuuteensa.

Vanha viehättää

Kun Tyrväisen tytär näki myynti-ilmoituksen Kyörin pirtistä, ilmoitti hän heti äidilleen, jonka tiesi kansatietelijänä kiinnostuvan vanhasta ja hyvin säilyneestä pirtistä.

Anja Tyrväinen on opiskellut Helsingin yliopistossa taidehistoriaa, kansatiedettä, taidehistoriaa ja arkeologiaa, joten hänellä on vanhan kulttuurin tajua. Hän on työskennellyt opettajana, mutta viettää nyt viimeistä kesälomaansa ennen eläkettään. Tyrväisellä on myös taidelainaamo kotikaupungissaan Järvenpäässä. Heinäkuun ajan lainaamon ollessa kiinni, on jäänyt Tyrväiselle aikaa oleskella pirtissään Vuolijoella.

Tyrväinen osti pirtin seurakunnalta viime syksynä. Hän on tutustunut

Pidän tärkeänä sitä, että ihmiset tietävät mitä on ollut ja miten on eletty.

pirttiinsä pikkuhiljaa, ensiksi viettäen siellä pääsiäistä ja sittemmin kesän tultua kyläillen pirtissä suomenlapinkoiransa litun kanssa.

Pientä leirihenkisyyttä pirtissä yöpyminen vaatii, sillä tilalla ei ole ollenkaan peseytymismahdollisuuksia ja sähköt saattavat paukkua. Tyrväinen kertoo vuorottelevansa jääkaapin ja keittolevyn pistokkeiden kanssa. Jokaisessa huoneessa on yksi lamppu.

Mutta turhan paljoa mukavuuksia Tyrväinen ei pirttiinsä haluakaan.

– En halua tänne ollenkaan sisävesiä. Jääkaappi ja keittolevy ovat visusti keittiössä pii-

lossa, ja pirtin sali ja tupa saavat jäädä ikäisensä näköisiksi.

Aino Kyörin läsnäolon voi vielä aistia, sillä seinillä on edelleenkin hänen taulujaan, koristeita ja korttejaan.

Lähes kaikki huonekalut ovat alkuperäisiä Aino Kyörin aikaisia kalusteita, mutta osa kalusteista on kylälaisten tuomisia.

Seurakunnan omistuksen aikana monet kyläläiset ovat tuoneet omia vanhoja tavaroitaan pirttiin säilytykseen ja pirtti onkin kuin kotiseutumuseo. Seinältä löytyy esimerkiksi vanha rekipeitto ja katossa näkyvät leipäorsien reiät muistona eletystä elämästä.

Kädet työtä täynnä

Viikko sitten keskiviikkona TaideGalleria Virpi & Orbissa pidettiin Tyrväisen Veden värit -akvarellinäyttelyn avajaiset.

– Kun Virpi & Orbin **Virpi Yli-Vakkuri** kuuli pirtin uudesta omistajasta, hän soitti ja kyse- li kuka olen. Ajattelin, että näyttely onnistuu,

Kyörin pirtin seiniä koristavat alkuperäiset tapetit ja viimeisimmän asukkaan, Aino Kyörin, seinille ripustamat kuvat.

17.7. - 17.8 Virpi & Orbin KotiGalleriassa on esillä Anja Tyrväisen akvarellinäyttely nimeltään Veden värit.

Tyrväinen ja suomenlapinkoira litu istuvat heille uuden, mutta vanhan pirtin portailla.